

8. n. po Sv. D. 20.7.1947. Smižany **Ako užívať hmotné majetky?**

Drahí v Kristu,

počul som, že Smižančania vedia dobre gazdovať. Že sú vzdelaní hospodári. Používajú veľa hospodárskych strojov, dobre orú a zlepšujú pôdu, aby vydala čo najlepšiu úrodu. A to ich gazdovanie aj vidno. Majú pekné domy, pekne sa obliekajú, vidno, že nehladujú a keby sme sa pozreli každému do vrecka, iste by sme ho nenašli prázdne a novoveské banky iste skrývajú tisíce aj smižianskych gazdov. Slovom dobrí gazdovia. Lebo tak to býva, že jeden sa učí od druhého. Isteže si ani dobrý gazda nezapchá uši pred poučením, aby sa naučil gazdovať ešte lepšie. Aj dnešné evanjelium nás učí dobre gazdovať. Povzbudzuje nás, aby sme tak gazdovali všetci, aby sme tak užívali hmotné svoje majetky, aby nás niekedy prijali do večných stánkov.

Otvorme všetci svoje uši i srdcia a povzbudíme sa dnešným evanjeliom, aby sme dobre užívali svoje majetky, teda tak, aby nám to slúžilo k spásu.

Ľudia posudzujú, či niekto dobre gazduje, podľa domu, podľa dvora, podľa šiat, podľa majetku, podľa peňazí. A najlepší je ten, kto má najviac majetku. Myslia si totiž, že majetok má slúžiť len tomu, či je. Ale Boh zmýšľa inak. *Vydaj počet zo svojho správcovstva* – hovorí v dnešnom podobenstve. Pán žiada zúčtovanie od svojho správcu. A to je ten rozdiel. Ty nie si absolútnym vlastníkom svojho majetku. Ty si len správcom, ktorý má vydať počet. A ako správca nesmieš robiť so svojím majetkom, čo sa tebe páči. Ale musíš ho spravovať tak, ako je to v úmysle vlastníka – Boha. A jeho úmyslom je to, čo hovorí na konci dnešného evanjelia: *Robte si priateľov z mamony, aby vás prijali so večnosti, keď dokonáte*. Jeho úmyslom je, aby sme tak užívali hmotné majetky, aby nám boli prostriedkom ku spásu a aby pomáhali k blahu aj tvojim spolublížnym, spoločnosti, v ktorej žiješ. Tak sa má užívať majetok. Užívať majetok a využívať ho len pre svoj prospech a len pre svoje záujmy – ako to hlása kapitalizmus a ako to mnohí aj uskutočňujú – to nie je v súlade s úmyslom vlastníka. To nie je dobrý správca. To nie je dobrý gazda. Lebo Boh, ktorý je pravým vlastníkom všetkého, čo je na zemi, lebo všetko to On stvoril, ten Boh stvoril všetko pre všetkých ľudí. A ty stal si sa správcom božích majetkov, väčšieho alebo menšieho majetku. Stal si sa správcom, aby si ten majetok spravoval pre svoje časné i večné blaho – to predovšetkým, ale i pre blaho a pre život druhých. Pravdaže to ešte neznamená, že tí iní ti môžu ten majetok, to správcovstvo bez všetkého odobrať. Nie, Boh chráni tvoj majetok, keď vyhlasuje siedme prokázanie: *Nepokradneš!* Ty sám si správcom – ale aj ta sám budeš raz účtovať, vydávať počet zo svojej správy. Ty sám. Či si gazda, budeš vydávať počet zo svojho gazdovania, robotník zo svojej práce, ktorou si zarábal majetok, remeselník zo svojich strojov, zo svojho obchodu. Každý

bude vydávať počet za svoje vladárstvo. Akým si bol správcom? Muž svätého života, Matúš Brascio, bol raz pozvaný k stolu istého nestatočného advokáta. Sadol si za stôl, odlomil kúsok z advokátovho chleba, stisol ho v ruke a vystriekla z neho krv. Ukázal to svojmu hostiteľovi a povedal: *Pozri, aký chlieb ješ. Chlieb, ktorý je nasiaknutý krvou a potom tvojich spolubížnych, chudobných. Ako sa ešte môžeš modliť: Chlieb náš každodenný...Kedykoľvek vyriekneš tieto slová, mal by si sa triasť pri spomienke na tento chlieb, presiaknutý krvou biednych. Pamätaj, aký chlieb ješ!*

Koľkí veru jedia takých chlieb. Koľkým aj dnes by sa zišiel podobný zázrak! Koľkí sú zlými správcami. Aj dnes. Ba najmä dnes. Koľkí užívajú svoj majetok len a len pre seba, pre svoj prospech – bez ohľadu na druhých, bez ohľadu na spoločnosť. Gazda, ktorý má väčší majetok, ktorý má dosť chleba, ba i koláčov a vidí, ako iní biedia a potrebujú jeho pomoc, je tiež nespravodlivým správcom, ak si myslí – *Keď potrebuješ, zaplať. Teraz je môj čas, teraz je príležitosť zbohatnúť.* A potom nemilosrdne zdiera a bohatne z potu a krvi svojich spolublížnych. Alebo robotník, ktorý nesvedomito pracuje a predsa sa opováži prijať plácu za riadny výkon – to je tiež nesvedomitý správca. Jeho majetkom sú ruky, ale on ich užíva vtedy, keď ho vidí dozorca a len preto, aby dostal čím viac peňazí a čím menej ich dral. I to je nespravodlivý správca. Aj remeselník, čo zneužíva svoje odborné vedomosti len preto, aby naraz zbohatol, aby využíval nedostatok a biedu iných – aj to je nespravodlivý správca. *Všetko, čo mám, musí slúžiť iba mne.* Po mne nech príde potopa. To sú nespravodliví správcovia, na ktorých lipne krv biednych. A nespravodlivým správcom je aj ten, kto nerád rozoznáva medzi твоjím a mojím. Kto sa riadi vetou: čo je tvoje, to je aj moje. Kto sa raz dostal k majetku nespravodlivým spôsobom, kto ho ukradol, či bola vojna, či mier, ten vždy bude nespravodlivým správcom, kým ukradnutý, bezprávne privlastnený majetok nevráti alebo nezaplatí. A dnes je mnoho aj takýchto správcov majetkov božích. Ale božie zákony sú platné aj dnes. Či je vojna, či revolúcia, či pokoj, či si taký alebo taký; vždy bude platné nepokradneš – a to nijakým spôsobom. Áno, je dnes veľké pokušenie nespravodlivo spravovať božie majetky. Lebo zdá sa, že tým, čo nespravodlivo nadobudli svoj majetok, čo využívajú nedostatok a biedu iných, sa dobre vodí. Tí sú aj vážení svetom, tí sa dobre majú, tí majú moc i úctu. Takže miesto starého príslovia – *Hlavná vec je statočnosť*, vzniká a šíri sa nové porekadlo: *So statočnosťou ďaleko nezájdeš. Keby som statočne robil, zahynul by som od hladu – ja i moja rodina.* To je veľké pokušenie dnešnej doby. To sa stáva pomaly verejnou mienkou a potom aj tak pohansky vyzerá celý život. Ale nemýľme sa. Chvála, ktorá sa v dnešnom evanjeliu dostala nespravodlivému správcovi, nie je chvála Ježiša. To je len chvála sveta. Ježišova, božia chvála patrí len tým, ktorí spravujú svoj majetok, aby ich prijali do večnosti.

A ako to má vyzeráť prakticky? Pravdaže, musíme sa starať, aby naša rodina mala čo jesť. Keď si živiteľom, musíš sa starať o svoju rodinu. Ale pritom nezdieraj svojich blížnych. Netúž

zbohatnúť vtedy, keď iní zomierajú hladom, zbohatnúť z biedy iných. Akože spravovať svoj majetok? Pravdaže, máš právo na slušnú zábavu. Ale zábava, pri ktorej hrešíš, prekartuješ, prepíšeš svoj rozum, svoje peniaze a deti ti chodia bosé, nahé, choré a manželka pracuje bez oddychu – to je hriešna zábava. Na to nemáš právo. Máš právo na zábavu, máš právo minúť pri zábave niečo z toho, čo ti zvyšuje, ale keď najprv urobíš zadosť svojej povinnosti voči chudobným, keď im najprv dáš primeranú almužnu. Keď najprv zadosť urobíš svojej povinnosti voči Cirkvi a aj peňažne podporíš jej snahy, tlač, misie, svoj kostol. Máš právo na zábavu, ale keď najprv sa postaráš o zadné kolesá. Až potom je zábava.

Nedajme sa zachvátiť dnešnou dobou opilstva a hriešnych nekončiacich zábav. Ale myslievajme na to, že aj my budeme vydávať počet zo svojho vladárstva. Preto tak spravujme svoje hmotné majetky, aby slúžilo to na naše spasenie. Statočne. Nehovorme, že sa to teraz nedá. Musí sa. Od nás závisí, či svet bude lepší alebo horší. Od každého jednotlivca. Aj od toho najmenšieho. Keď takto svedomito budete užívať svoje majetky, s myšlienkou, že všetci sme len ich správcami, s myšlienkou, že raz budeme účtovať, vtedy všetci budeme ozaj dobrými gazdami a nebeský hospodár nás všetkých prijme v čase účtovania nie s výčitkou, ale s radostnými slovami: *Správne, sluha dobrý a verný! Keďže si bol nad málom verný, nad mnohými ťa ustanovím: vojdí do radosti svojho pána.* Amen. (Mat. 25, 21)